

תוכן עניינים

1	פרק א': סדרי דין ומומחים
1	1. גילוי מסמכים
9	2. צירוף מסמכים רפואיים
10	3. חוות-דעת משלימה
11	4. בקשה לתיקון כתב התביעה על-ידי צירוף חוות-דעת נגדית
11	5. בקשת התובע לפטור אותו מתשלום חלקו בשכר-טרחתם של המומחים הרפואיים בתחום האורתופדיה, הפסיכיאטריה והנוירולוגיה, אשר עתידים להתמנות מטעם בית-המשפט לשם בחינת מצבו הרפואי, וכפועל יוצא להשית את שכר הטרחה במלואו על כתפי הנתבעות
11	6. בקשת התובע, באמצעות הוריו, לפטור אותו מהגשת חוות-דעת רפואית בתחום הפסיכיאטריה ובתחום האורולוגיה, ולהורות על מינוי מומחה מטעם בית-המשפט לבדיקת מצבו של התובע בתחומים אלו
12	7. התובעת לא פעלה בהתאם להחלטת בית-המשפט, ולא הגישה חוות-דעת רפואית במועד שנקבע לכך ואף לא הגישה בקשה להארכת מועד ו/או כל בקשה אחרת מתאימה-אי לכך הורה בית-המשפט על מחיקת התביעה
13	8. תקנה 87(ג) לתקנות החדשות לא באה לשנות מעיקרא המשטר הדיוני הקודם שנהג, אלא ביקשה אך לחדד ו"לעשות סדר"
13	9. בקשה להוצאת חוות-דעת שצורפה לתצהיר
13	10. בקשת הנתבעת 2 לסילוקה של התביעה כנגדה על-הסף מן הטעם של היעדר צירוף חוות-דעת רפואית לכתב התביעה לצורך הוכחת "עניין שברפואה"
14	11. בקשה לפטור מהגשת חוות-דעת רפואית בתחום הנפשי
14	12. תובע הנסמך על חוות-דעת רפואית בכתב התביעה, מציג חזית דיון בעניינים של רפואה על-פיה מתנהל ההליך. כל שינוי לאחר מכן, אמור לקבל את אישורו של בית-המשפט ואישור כזה יתקבל רק במקום שהדבר מוצדק ונדרש. לתובע אין את הזכות להגיש חוות-דעת חלופיות כרצונו, גם אם הגיע למסקנה שחוות-דעת אחרת תשרת טוב יותר את עניינו
15	13. בהתאם לתקנה 87(ט) לתקנות החדשות רשאי בעל דין להגיש חוות-דעת נוספת, בכפוף לקבלת אישור בית-המשפט. במקרה הנדון לא היה איפוא מקום להגשת חוות-הדעת המשלימה הנוספת מטעם התובעים, בטרם התבקש וניתן אישור בית-המשפט להגשתה
15	

14.	בהתאם לתקנה 87(ב) לתקנות החדשות "בית-המשפט רשאי, אם מצא הצדקה לכך, לפטור בעל דין מצירוף חוות-דעת בעניין שברפואה לכתב הטענות או לדחות את מועד הגשתה..." ניתן לסבור שבתקנות החדשות קיימת גמישות רבה יותר לגבי האפשרות להפעיל את הסמכות לפטור מהגשת חוות-דעת, שכן אין צורך עוד "בטעמים מיוחדים שירשמו" כנדרש בתקנה 127 לתקנות הישנות.....	16
15.	בכל הקשור לרכיב בהחלטה קמא, שהשית את תשלום שכר-טרוחת המומחה החלופי על שני הצדדים שווה בשווה - אף ברכיב זה בית-המשפט לא ראה מקום להתערב, מאחר שמדובר בהחלטה דיונית באופייה, בה ערכאת הערעור ממעטת להתערב.....	16
16.	אי-פסילת חוות-דעת מומחה.....	16
17.	דחיית בקשה להגשת חוות-דעת נוספת.....	19
18.	בקשה לפסילת חוות-דעת מומחה.....	21
19.	פסילת חוות-דעת.....	31
20.	הגשת חוות-דעת נוספת.....	32
פרק ב': נזקי גוף - רשלנות רפואית.....		35
1.	רשלנות טיפולית ולוגיסטית-ניהולית בעולם הפסיכיאטריה.....	35
2.	הסכמה מדעת - חובת ההסבר.....	39
3.	התרשלות במעקב אחר הריון - התביעה התקבלה.....	39
4.	התרשלות במעקב - דימום - תביעה נתקבלה.....	63
5.	תינוק הכחיל לאחר הלידה - דחיית התביעה.....	85
6.	טיפול שיניים רשלני - הנתבע לא הסביר לתובעת את הסיבוכים והסיכונים הכורכים בטיפול, לא יידע אותה על הצורך בהחלפת כתרים בעתיד ולא החתים אותה על טופסי הסכמה.....	88
7.	עקירת שיניים.....	101
8.	תביעה בגין נזקי גוף שנגרמו לו, לטענתו, בעקבות טיפולי שיניים אשר נערכו אצל הנתבע, רופא שיניים מורשה - התובע טען כי הטיפולים, אשר ניתנו לסירווגין במשך אותה תקופה ארוכה, כל פעם באזור אחר בפיו, התגלו כליקויים ורשלניים, וגרמו לו נזקים גדולים ובלתי-הפיכים, זאת ללא קיומה של כל תכנית טיפולית וללא כל הסבר.....	117
9.	הנתבע מס' 1 הרכיב לתובעת תותבת בלסת התחתונה, שככל הנראה היתה חסרת שיניים לחלוטין, בתחילת הטיפול במרפאה. התותבת נדרשה על-פי הנתבע לתיקונים רבים, והשיקום הזמני שביצע הנתבע מס' 1 היה לקוי בהיעדר התאמה.....	119
10.	בסיום הטיפול הנתבע (המנוח) הבהיר כי תחושת העיוות בפנים תחלוף תוך מספר שעות ונתן לו מרשם לאנטיביוטיקה. לאחר ששב התובע לביתו שם לב שפניו מעוותות, השפה התחתונה מצד ימין שמוטה והעין הימנית לא נסגרת.....	122

11. תביעה לרשלנות רפואית, שתמציתה טענות לרשלנות בטיפול הרפואי, היעדר הסכמה מדעת ופגיעה באוטונומיה במסגרת טיפול שיניים שביצע הנתבע בתובעת.....	124
12. התובע טופל על-ידי הנתבע - רופא שיניים במקצועו - במהלך שנת 2016, מחודש פברואר ועד לחודש דצמבר. מצבו הדנטלי של התובע היה בכי רע, ונדרש לו טיפול שכלל עקירות ושתלים בלסת העליונה ובלסת התחתונה, ושיקום על גבי השתלים. הנתבע ביצע עקירות ושתלים בשתי הלסתות וטיפול משקם (כתרים) בלסת העליונה.....	126
13. האם מותר לרופא להפסיק את המשך הטיפול עקב חוב כספי של המטופל?.....	128
14. בין אם במועד הרלבנטי לתביעה, מרפאת השיניים של התובעים בנהריה הוגדרה "מרפאה ייחודית" ובין אם "רופא הסכם", ברי כי בעת שהוצעה לכ"א מהנתבעים תכנית טיפולים אישית במרפאת התובעים בנהריה, הם היו מבוטחים בביטוח שיניים בר-תוקף, והם הביעו את הסכמתם המפורשת לביצוע תכנית הטיפולים האישית שהוצעה להם במרפאה בהתאם לתנאי הפוליסה.....	134
15. בית-המשפט סבר כי טענות התובעת בדין יסודן. תשובתו של הנתבע, כי תכנית הטיפול היא תכנית בעל-פה הינה עדות לאי-רישום תקין של רשומה רפואית. משכך, יש להעביר את נטל השכנוע אל פתחו של הנתבע.....	134
16. בפני בית-המשפט לא הונחו ראיות ממשיות שמתוכן ניתן להסיק כי חירור הכתר בוצע על-ידי ד"ר א"ק באופן הסוטה מן האופן שבו היה מבצע זאת כל רופא סביר אחר. אין חולק כי סמוך לאחר ביצוע הטיפול, לא נחזה בכתר כל סדק או שבר שהוא.....	135
17. הולדה בעולה - ילד עם תסמונת דאון - הערעור נדחה.....	135
18. "חיים בעולה".....	139
19. סרטן השד - המנוחה היתה נשאת של מוטצייה המגבירה את הסיכון לחלות בסרטן השד וסרטן השחלות - התביעה נדחתה.....	162
20. טיפולים אסטטיים.....	188
21. זריקת שפעת ומחלה קשה.....	208
22. השתלת כבד - רשלנות בנייתוח.....	252
22. כאבים והגבלות בתנועות הגב המותני.....	276
פרק ג': מפתח פיצויים..... 293	
1. תפקיד פקידותי - פגיעה על-ידי צד ג' - חציית מעבר חציה - בית-המשפט העמיד את שיעור הנכות הרפואית הצמיתה של התובע בגין התאונה על שיעור משוקלל של 24% (בעיקרה - אורתופדית (19.25%), חלקה - צלקתית (4.05%)), נכות תפקודית (17%) - פיצוי בגובה של 481,000 ש"ח.....	293
2. תלמידת בית ספר תיכון - פיצוי בסכום כולל של 3,167,022 ש"ח (לפני ניכויים).....	294

3. רואה חשבון - תאונת אופנוע - פיצוי בסך כולל של 3,859,550 ש"ח וכן שכ"ט עו"ד בשיעור של 15.21%..... 295

4. עורך-דין - התאונה אירעה שעה שהתובע היה בשירות מילואים פעיל - נכות משוכללת 27.32% - פיצוי בסך של 853,913 ש"ח בתוספת שכר-טרחת עו"ד בשיעור 15.21% (13% בתוספת מע"מ)..... 296

5. במועד בו נפגע בתאונה היה התובע בן 28 שנים ושבעה חודשים. לאחר שחרורו מצבא סדיר עבד תחילה בעבודות מזדמנות ובהמשך עבד כנהג משאית. בעת התאונה כבר היה נשוי ואב לשני ילדים. כיום, התובע בן 35 שנים וארבעה חודשים. מאז התאונה התובע לא עבד, פרט למספר ימים - התובע זכאי לפיצוי בסך כולל של 1,262,011 ש"ח (לאחר ניכויים)..... 297

6. שתי תאונות - אופנוע - נכות רפואית (45%) - נכות תפקודית (25%) - פיצוי על-סך 1,409,467 ש"ח..... 297

7. מנהל עבודה - שלוש תאונות - קבלת התביעה לגבי שלושת התאונות..... 299

8. דיקנית הסטודנטים במכללה בהיקף של 140% משרה - נכותה המשוקללת והצמיחה של התובעת היא בשיעור של 27.1%..... 300

9. הנדסאי חשמל ומומחה בפיתוח מערכות מיזוג אוויר - התובע, יליד 1966, תושב ישראל, נכה צה"ל, נפגע בתאונת דרכים בגדרה של תאונת עבודה בדרכו ממקום עבודתו לביתו - נכות תפקודית בשיעור של 100% - נפסק פיצוי בסך של 7,011,225 ש"ח (לפני ניכויים)..... 301

10. נימול באמצעות יד שמאל וחולשה ברגל שמאל - חבלה בע"ש צווארי ובחזה - נכות רפואית משוקללת (19%) - נכות תפקודית (15%) - פיצוי בסך של 439,032 ש"ח בצירוף שכר-טרחת עו"ד..... 302

11. עוזר חשמלאי - פיצוי בסך של 290,108 ש"ח..... 303

12. תאונת שרשרת - נכות רפואית (7.5%) - נכות תפקודית (7.5%) - פיצוי בסך של 164,000 ש"ח..... 304

13. התאונה אירעה לתובעת בדרכה במסגרת עבודתה (משרד החינוך) - נכות רפואית משוקללת של 19% - נכות תפקודית 10% - פיצוי על-סך של 587,000 ש"ח במעוגל..... 305

פרק ד': נזקי גוף - שיבוב - סעיף 62 לחוק חוזה ביטוח 307

1. תביעה שעיקרה הוא פיצוי בגין נזק שנגרם לרכב עקב השימוש שנעשה בו: נסיעה בכביש ופגיעה במכשול..... 307

2. הנתבעת סירבה לפצות את התובע בגין הנזק ובהתאם לכך הוגשה התביעה..... 307

3. נזקי רכוש שונים שנגרמו למבוטחת התובעת עקב כשל במערך ייצור..... 308

4. ההודעה לצד שלישי - האם עומדת לחברת הביטוח ולמבוטח זכות שיבוב כלפי עובד המוסך?..... 308

5. האם למבטחת קיימת זכות תחלוף?..... 309

6.	הזכאות להגיש תביעת שיבוב כנגד מבוטח משותף בפוליסה	309
7.	האם עלה בידי התובעת להוכיח את אחריות הנתבעות לנזקי המבוטחת מושא התביעה?	310
8.	תובענה ליתרת תשלום החוב הנטען	311
9.	תביעת שיבוב שהגישה המשיבה נגד המערער בגין סכומים ששילמה בהתאם לפוליסת ביטוח אחריות מקצועית לעורך-דין במסגרת הליכים משפטיים שהתנהלו נגדו	311
10.	האם קמה חובה על הנתבעת, כמעבידתו של רמי לדאוג לקיומו של ביטוח רכוש המכסה את אחריותו בעת שימוש בכלי רכב של המעבידה?	312
11.	האם דינו של הנהג ברכב כדין המבוטח בביטוח מקיף - שאז אין חברת הביטוח זכאית לחזור עליו בתביעת שיבוב?	312
12.	תחולת החריג שבפוליסה	313
13.	התובעת לא הצליחה להוכיח כי משאית הנתבעת היא זו שהיתה מעורבת בתאונה	314
14.	לא הובאו ראיות לקשר הסיבתי בין קיום השמן על הכביש לבין התרחשות התאונה	314
15.	קריסת מרזבים	315
16.	טענת התובעת כי משמדובר בתביעת תחלוף של חברת ביטוח, ולא תביעה ישירה של הניזוק כלפי המזיק, יש להחיל את ההלכה לפיה חברת ביטוח אינה משלמת כמתנדבת	316
17.	אין בכוחו של כתב הויתור שנחתם בין המבקשת 1 לבין מבוטח המשיבה, כדי לשלול מהמשיבה את זכות התחלוף, שכן אין היא צד לכתב הויתור	316
18.	נפקותו של הסכם שנערך בין מבוטח התובעת לבין הנתבע בכל הנוגע לזכות התביעה של התובעת כלפי הנתבע	317
19.	האם מתקיים השתק עילה המקים מחסום בפני ההודעה לצד ג'?	317
20.	נזק שנגרם לרכב בגין אש	317
21.	התובעת הוכיחה כי עמדה בחובת הקטנת הנזק וכי הסכום אותו שילמה למבוטחתה וכעת היא תובעת מכח התחלוף סביר, שלא לומר ההפך מכך	318
22.	נזקים שנגרמו למשאית ולתכולתה	319
23.	חריג לכיסוי בביטוח אחריות לנזקי צד ג'	319
24.	במסגרת עקרון השיבוב התובעת נכנסת בנעלי מבוטחה בגין זכויותיו כלפי צד ג' - המזיק	320
25.	נושאות חובת תשלום הפיצוי לתובע	320
26.	המקרה התרחש בשטחי הרשות הפלסטינית בגינין, הרי אין להחיל את חוק חוזה הביטוח ואין המשיבה רשאית לתבוע מכוח זכות התחלוף	321
27.	שיבוב של תגמולי ביטוח ששילמה התובעת למבוטחה עקב נזקי רטיבות בבית המבוטח	321

28. נזקים שנגרמו לרכב שבוטח על ידה בשל מכסה ביוב פתוח למחצה.....	322
29. קיימת מניעות או השתק להגשת תביעה נוספת בגין אותו אירוע.....	322
30. דליפה של מים מצינור ניקוז שהותקן על-ידי הנתבעת, בחדר הרחצה בדירה.....	322
31. בקשה נוספת לצירופה כבעל דין דרוש להליך, נוכח זכות התחלוף (שיבוב) העומדת למבטחת כלפי המבקש מכוח הדין.....	323
32. החריג הקבוע בסעיף 62(ד) לחוק אינו חל.....	323
33. יישום הלכת "בסט קאר".....	324
34. התובעת אבדה את זכות התביעה שלה ולא היתה רשאית להגיש את התביעה.....	325
35. קבלת טענת הנתבעת 6 משמעותה שלילת זכות התחלוף מהתובעת, מקום שלא עולה כל כוונה כזו מהוראות המחוקק.....	325
36. אין תכלית כלכלית או משפטית להסרת כיסוי ביטוחי, כאשר הנכס המובטח היה פגום טרם עריכת הבטוח.....	326
37. כיסוי נזקי הצפה בבית.....	326
38. אין כל מקום לביטול פסק-הדין מחמת הצדק.....	327
39. שאלת רשלנותה של הנתבעת 1 בגין השריפה שהתחוללה בחדר המפעל של התובעת 2.....	327
40. דוקטרינת "הגורם הזר המתערב".....	328
41. בקשה מטעם הנתבעת 1 למשלוח הודעת צד ג'.....	328
42. תחולת סעיף 62(ד) לחוק חוזה הביטוח על יחסי שוכר - משכיר.....	328
43. הנהג לא אחז ברישיון נהיגה זר בר תוקף במועד התאונה. לפיכך, התאונה אינה מכוסה לפי תנאי הפוליסה והנתבעת אינה חבה בשיפוי בעל הרכב הפוגע בגין אחריותו לתאונה.....	329
פרק ה': זכות לתביעה - סעיפים 328 ו- 328א לחוק הביטוח הלאומי.....	331
1. הדין.....	331
2. סכום הפיצוי.....	335
3. אין הנפגע זכאי לפיצוי אלא כמידת נזקו.....	335
4. בקשה לביטול החלטת הנתבע לזמנו לעמוד בפני ועדה רפואית.....	336
5. תביעת התובע להכיר בתאונת הדרכים כתאונה בעבודה.....	336
6. בקשה מטעם הנתבעת לסילוק תביעה זו על-הסף מחמת מעשה בית-דין.....	337
7. זכות החזרה של מל"ל על קרנית.....	337
8. החליקה ונפלה בעבודה.....	338
9. האם הארכת תקופת ההתיישנות הקבועה בסעיף 328(א1)(3) לחוק המל"ל חלה גם על תביעות שיבוב המוגשות בעילה ההסכמית?.....	339
10. זכות השיפוי של המוסד לביטוח לאומי כלפי צד ג' שאינו המעסיק.....	339

11.	זכאותו של עובד לדמי מחלה	340
12.	תביעת שיבוב על תביעת נפגע בתאונת עבודה	341
13.	אין בבקשה להגדלת סכום התביעה עקב תשלום קצבה מיוחדת, משום הוספת עילה חדשה	341
14.	עתירת המבקש להצטרף כצד להליך ולהגיש תביעת שיבוב בתיק דן	342
15.	המחלוקת בין הצדדים נטושה סביב נסיבות אירוע התאונה	343
16.	כמבקש במקרה דן - המוסד לביטוח לאומי - יש עניין לגיטימי בעיון בתיק בשים-לב לזכותו להגשת תביעת שיבוב כנגד המזיק	343
17.	בקשה לפטור "מתשלום אגרה כפולה" בגין ההודעה לצדדים שלישיים	343
18.	חלוקת האחריות הנזיקית	344
19.	הצדדים חלוקים הן לעניין האחריות והן לעניין הנזק	344
20.	תביעת שיבוב שבסיסה טענה לרשלנות הנתבעים שגרמה לנזקי הנפגע	345
21.	בקשה שהגיש המוסד לביטוח לאומי לעיון במסמכי תיק בית-המשפט	345
22.	משמעות המונח "הליכים"	346
23.	טענת ההתיישנות	346
24.	בקשת המוסד לביטוח לאומי לעיין במסמכי התיק שבכותרת	347
25.	האם יש לנכות את תגמולי המל"ל במקרים שבהם המל"ל משלם לניזוק תגמולים בגין נכות שיוחסה על-ידו לתאונה, אך מומחה מטעם בית-המשפט קבע כי לא נותרה לניזוק כל נכות בתחום הרלוונטי כתוצאה מהתאונה?	347
26.	בהיעדר זכאות על-פי דין המוסד לביטוח לאומי לא רק שאינו חייב להעניק קצבאות, אלא שהוא אינו רשאי לעשות כן	348